

Heemkundekring "Sint Achten op Boeckel"

De dienstbodeverzekering

Door B. van Berlo

Publicatie "De Wanmeule" nummer 12

Januari 1997

Met Sante Mathijs loopt er geen vos meer over het ijs. "Een oud spreekwoord. Het was het einde van de winter. Maar weinigen zullen nog weten dat de 24e februari St. Mattheijs was. Voor velen één van de voornaamste dagen van het jaar. Sante Mathijs op z'n Boekels. Dan beurden de knechten en dienstboden hun huur waar ze bij de boer het hele jaar voor gewerkt hadden. Dat was een feestdag als ze met het loon in blijde stemming thuiskwamen, want het geld kwam goed van pas.

De hele week werd er door de knecht of meid niet veel gewerkt, ze hadden vakantie. De eerste maart begon de diensttijd weer. Een gezegde was "Den eerste mert de boojen op den hert of ze zijn gin schup vur der kont werd." Sommigen bleven bij dezelfde boer, anderen werden door een ander gehuurd. Ook waren er die trouwden, een boerderij huurden of kochten en zelf boer werden. Zo is dit generaties lang gegaan. Bij het inhuren kregen ze een rijksdaalder naar oud gebruik, dat hoorde erbij. Als de oogst eraf was kregen ze een japon of iets anders. Met de verjaardag ook een geschenk en met St. Nicolaas net als de eigen kinderen cadeaus. Ze leefden met het gezin alsof het eigen volk was. Als ergeslacht was, werden de ouders van de dienstboden op de koffie genodigd en het beste werd op tafel gebracht. Na afloop werden ze door de ouders van de dienstboden uitgenodigd voor een tegenbezoek.

Voor ziekte of ongeval was er een verzekering. In 1914 was er door kapelaan Bexx de dienstbodeverzekering opgericht. Dit was hetzelfde als het onderlinge koeien- en paardenfonds. Dus als er een koe of paard dood was, werd dit door alle leden betaald. Zo ook met de dienstbodeverzekering, een onderafdeling van de N.C.B.

Als er een lid ziek werd, werd dit door alle leden betaald. Deze verzekering is in februari 1914 opgericht en heeft geduurd tot 1941. Door de Duitse bezetting is de verzekering beëindigd. Adrianus Wassenberg was voorzitter, Cornelis van Berlo secretaris en Toon van de Oever bestuurslid. Zo liggen er bij ons nog wat dingen hoe het allemaal

gegaan is. In die 27 jaar zijn er 221 lid geweest, sommigen al die jaren, anderen minder. De leden waren verzekerd voor dokter en ziekenhuis. Dit heeft al die jaren tot ieders tevredenheid gewerkt.

De boerenknecht moest vaak het zware vieze werk te doen bij de boer.

In 1920 waren er 49 betalende leden, aan contributie fl. 138,-, (dat is ongeveer fl. 2,80 per lid).

Het salaris van de penningmeester was fl. 4,60.

Uitgegeven aan dokterskosten fl. 118,90 aan acht leden. In kas fl. 346,56.

In 1935 waren er 30 verzekerden met 37 dienstboden. Contributie ingekomen fl. 77,50.

Uitgekeerd aan drie verzekerden fl. 63,91. Salaris penningmeester fl. 3,-. In kas fl. 6,11. Teged spaarbankboekje fl. 221,68.

In 1936 waren er 42 betalende leden. Contributie binnengekomen

fl. 111,75. Ongeveer f. 2,50 per lid. Uitgaven dokterskosten fl. 78,90

aan zeven personen.

Een heel verschil met de tegenwoordige tijd.

B. v. Berlo